

Az áldozatvédelem új irányai Ausztriában. Az új osztrák erőszak-ellenes törvénycsomag tanulságai

Az áldozatok fokozott védelme mind az Unió, mind az egyes tagországok kriminálpolitikájában kiemelt szerepet kap. Ezen a téren Magyarország is számtalan olyan intézkedést hozott, amely kellő érzékenységgel és rugalmassággal képes reagálni az áldozatokat érő hátrányos következményekre, s széleskörű és komplex segítséget és támogatást nyújtani a számukra. Ennek a multidiszciplináris, többemű megközelítésnek jó példája volt a „TETT Program az áldozatokért és elkövetőkért”. A közelmúlt erőszakos cselekményei hatására a nők, gyerekek és a családok védelme további megerősítést kapott. Ebben az állami és nem állami szervezetek, a kormányzati és a civil szféra közötti együtt-gondolkodás és cselekvés elengedhetetlen. Az ingyenes telefonos segélykéréstől a segítségnyújtó pontokig, az áldozatsegítő központok országos hálózatától a személyre szabott, jogi, pénzügyi, pszichológiai, stb. támogatásig széles a lehetőségek köre.

A továbblépés, az új megoldások keresése során Ausztria jól például szolgált. Az 1996-os családon belüli erőszak elleni védelemről szóló törvényt, mely már számos új jogintézményt hívott életre, az a 2. erőszak-ellenes törvény követte 2009-ben, mely a nőekkel és lányokkal szembeni erőszak megszüntetése érdekében kimunkált innovatív megoldásaiért elnyerte a World Future Council díját.

A 3., a tanulmány által bemutatott erőszak elleni védelemről szóló törvény (*Gewaltschutzgesetz*) a 2020. év elején lépett hatályba. Az elérni kívánt célok között elsősorban az erőszakos bűncselekmények megelőzése, a sértettek hatékonyabb védelme és az erőszakot elkövető személyek szigorúbb felelősségre vonása szerepelt. Ezek megvalósítása érdekében összesen 25, számos jogterületet és ágazati szabályozási kérdést érintő jogszabály módosítására sor került.

Az összehasonlító jogi tanulmány az áldozatvédelem és az áldozatsegítés hazai kodifikációja során is például szolgáló Ausztria új erőszakellenes törvénycsomagját hazai megközelítésből is vizsgálja, kiemelve azokat a jogintézményeket illetve rendelkezéseket, melyek a magyar jogrendszerbe is áttemelhetők. Ehhez szükséges a releváns hazai szabályozás bemutatása, javaslatok megfogalmazása is.

Minden változás vagy újító megoldás azonban szakmai, szakmapolitikai – vagy inkább politikai, mint szakmai – diszkussziók keretében kerülhet. Így a szerzők kitérnek a törvénycsomag megszületését megelőző vitákra, az elméleti és gyakorlati szakemberek érveire és elvárásaira, a megszületett törvénycsomag szakmai (szakmapolitikai, politikai) fogadtatására – mindazokra az aspektusokra, amelyek segítenek a tartalmi kérdések jobb megértésében (és egyben a demokratikus rendszerek működési mechanizmusai hasonlóságának felismerésében).

Az osztrák erőszak-ellenes törvénycsomag komplex eszközzelrendszerével, az intézmények közötti interakciók és együttműködések erősítésével, nem utolsósorban az eltérő jogterületek széles körének bevonásával egyszerre kíván lehetőséget biztosítani az érdemi, valós és gyors, valamint a hosszútávú megoldásokra is. E pragmatikus megközelítésmóddal pedig jó például szolgálhat valamennyi ország számára